

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Viorel Iovu,
reprezentat de către avocatul Aurica Axentii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Cruglicova
împotriva lui Viorel Iovu cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 15 martie 2018 Maria Cruglicova, reprezentată de avocatul Irina Iașiuk a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Iovu cu privire la
încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este proprietara apartamentului
xxxxxx.

A menționat că dorind să facă reparație în apartament, la recomandarea
prietenii sale, a făcut cunoștință cu Viorel Iovu, ultimul fiind meșter, având o
echipă care include un instalator de tehnică sanitară, un electrician, și poate face
reparație în apartament „la cheie”. În plus, pârâtul i-a arătat reclamantei două
obiecte, unde a făcut reparații, care i-a plăcut.

A indicat că i-a comunicat pârâtului că se află la muncă în afara Republicii
Moldova și va trebui să plece, iar Viorel Iovu asigurându-o că va finaliza complet
repararea apartamentului în termen de 3 luni.

A invocat că costul total a lucrărilor a fost stabilit în suma de 150 000 de lei
fără materiale. Din această sumă, la solicitarea lui Viorel Iovu a fost exclusă o
parte din bani, pentru că dânsul a cerut să ia din apartament mobilierul și tehnica,
care aparțineau reclamantei și anume: toate ușile de interior din lemn, garnitura de
bucătărie, canapeaua nouă extensibilă, covor 3x4, cuptor cu microunde, toaster,
aragaz și cuptor electric, cazan cu gaze, dușumea din lemn, care a fost căptușită la
balcon. Această proprietate a fost evaluată în comun și s-a exclus 15 000 de lei din
suma totală de reparație, suma rămasă constituind 135 000 de lei.

La cererea din 08 noiembrie 2016, Viorel Iovu a primit 1000 de lei în avans. Pentru suma de 134 000 de lei, pârâtul a emis o recipisă, prin care confirmă că această sumă reprezintă costul muncii pentru lucrările de reparație a apartamentului.

La 10 ianuarie 2017 pârâtul a primit de la reclamantă în contul sumei stabilite 21 200 de lei, eliberând o recipisă. Apoi, reclamanta a plecat în Italia, unde lucrează în prezent. Cu pârâtul s-a înțeles că de două ori pe săptămână el îi va arăta lucrările efectuate. Primele două luni Viorel Iovu i-a trimis câteva fotografii cu imaginea lui în haine de lucru în apartamentul reclamantei.

Pentru materiale de construcție reclamanta i-a trimis lui Viorel Iovu în luna februarie 2017 – 973 Euro echivalentul a 20 077 de lei; 03 martie 2017 – 973 Euro echivalentul a 19 871 de lei; luna martie 2017 – 973 euro echivalentul a 20 491 de lei; 06 aprilie 2017 – 973 Euro echivalentul a 19 651 de lei.

A afirmat reclamanta că în aprilie 2017 a venit să verifice munca în apartament, găsim doar mizerie după înlăturarea podelelor și curățarea pereților, Viorel Iovu a explicat că au fost sărbători, apoi a fost bolnav, și ca mai apoi membrii brigăzii au fost bolnavi, dar el înțelege că repararea ar trebui să fie finalizată într-un timp scurt și i-a garantat reclamantei că totul se va face, în plus, nu a avut timp să cumpere materialele necesare, dar o va face în mod de urgență.

În luna aprilie 2017, i-a dat lui Viorel Iovu în contul sumei convenite pentru efectuarea lucrărilor de reparație 1000 de lei, 800 de lei, 4000 de lei, 7500 de lei, pentru care a primit o recipisă la 29 aprilie 2017.

În luna mai 2017 Viorel Iovu a cerut bani declarând că începe decorațiunea apartamentului și e necesar să plătească instalatorul de tehnică sanitară, electricianul, pentru a achiziționa materiale. Reclamanta a transmis, prin sora pârâtului 3000 Euro echivalentul a 61 444 de lei la cursul de schimb. Pârâtul a emis pe 27 mai 2017 o recipisă precum că suma a fost primită pentru lucrările de reparații din apartament. Recipisă i-a fost transmisă de sora lui la întoarcerea în Italia.

Tot în acea perioadă reclamanta i-a transmis pârâtului bani pentru materiale: la 12 mai 2017 – 973 Euro echivalentul a 19 825 de lei, la 16 iunie 2017 – 973 Euro echivalentul a 19 785 de lei și la 12 iulie 2017 – 973 Euro echivalentul a 20 116 lei.

A specificat că primind banii, din luna august pârâtul nu răspundea la telefon, iar dacă răspundea zicea că trasează firele electrice, că va turna podeaua, că muncește în mod constant și nu are timp pentru a vorbi.

În luna august 2017 reclamanta a venit să-și vadă apartamentul și a constatat că nu s-a făcut nimic, iar vecinii i-au spus că pârâtul nu a lucrat, nefiind văzut. La întrebarea de ce lucrările de reparație nu au fost efectuate, Viorel Iovu a spus că vecinii sunt foarte îngrijorați, că e multă muncă.

La 24 august 2017 pârâtul a scris recipisă prin care a confirmat că lucrările de reparație vor fi finisate la 24 septembrie 2017.

Din momentul în care reclamanta a solicitat să prezinte un raport cu privire la sumele cheltuite, pe care le-a trimis pentru materiale, însă care nu erau în apartament, pârâtul nu a mai lucrat și nu a dat raport cu privire la materiale.

La 13 septembrie 2017, seara, a primit un apel de la Iovu Viorel, ultimul a solicitat bani având în vedere că a terminat toată lucrarea.

La 14 septembrie 2017 pârâtul nu a răspuns la telefon, însă soția sa i-a transmis reclamantei că Viorel Iovu se află în Franța. Iar, la 15 septembrie 2017, Viorel Iovu a telefonat reclamanta și i-a comunicat că se află la muncă, deoarece nu a fost plătit de către ea.

Consideră că Viorel Iovu nu și-a îndeplinit obligația în mod corespunzător și reclamanta e nevoită să se adreseze instanței pentru protecția dreptului încălcat de pârât, care și-a asumat obligația de a executa reparația în apartament cu forțele proprii, a primit de la reclamantă bani pentru executarea lucrărilor și pentru achiziționarea de materiale, despre ce există dovezi, dar nu a îndeplinit lucrările, nu a returnat banii.

A relevat că pârâtul este obligat să-i despăgubească prejudiciul cauzat de neîndeplinirea obligației. Or, din recipisele și bonurile de transfer pe numele pârâtului, a surselor bănești, este clar că Viorel Iovu trebuia să înceapă lucrările de reparație în luna ianuarie 2017, dar ținând cont de faptul că reclamanta se afla peste hotarele țării, folosindu-se de această situație a înșelat-o. Mai mult, din recipisa din 24 august 2017, emisă de pârât, este clar că el s-a angajat să finiseze reparațiile în timp de o lună, dar nu a început să lucreze și a dispărut.

A mai indicat că s-a adresat la poliție, dar la 21 septembrie 2017 i-a fost refuzată intentarea unei cauze penale. Până în prezent, prejudiciul cauzat de pârât constă din 134 000 de lei – valoarea plății pentru lucrările de reparații, confirmată de o recipisă din numele lui Viorel Iovu.

Solicită încasarea de la Viorel Iovu, despăgubirea pentru neîndeplinirea obligațiilor în sumă de 236 760 de lei.

Prin hotărârea din 11 septembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, s-a admis acțiunea.

S-a încasat din contul lui Viorel Iovu în beneficiul Mariei Cruglicova suma de 236 760 de lei cu titlu de datorie, și suma de 7102 de lei cu titlu de taxa de stat.

Prin decizia din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de către avocatul Aurica Axentii în interesele apelantului Viorel Iovu, cu menținerea hotărârii din 11 septembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil a constatat că potrivit recipisei semnate de pârâtul-apelant Iovu Viorel la 08 noiembrie 2016 a primit 1000 de lei în avans la cererea sa din 8 noiembrie 2016. La data de 10 ianuarie 2017, pârâtul-apelant a primit de la reclamanta-intimată, în contul sumei stabilite 21 200 de lei, pe care reclamanta a schimbat-o din 1000 de euro, fiind întocmită o recipisă în acest sens care dovedește recepționarea banilor de către pârât.

De asemenea s-a stabilit că reclamanta a trimis lui Viorel Iovu la data de 23 februarie 2017 - 973 Euro – 20 077 de lei la curs (f.d.16), la 3 martie 2017 - 973 Euro – 19 871 de lei la curs (f.d.17), la 24 martie 2017 - 973 Euro – 20 491 de lei la curs (f.d.18) și la 06 aprilie 2017 - 973 Euro – 19 651 de lei (f.d.20). Iar, în luna aprilie 2017 la Chișinău, reclamanta i-a dat Iovu Viorel în contul sumei convenite pentru executarea reparației 1000 de lei, 800 de lei, 4000 de lei, 7500 de lei, în baza cărui fapt a fost emisă o recipisă la 29 aprilie 2017, care a fost anexată la cererea de chemare în judecată în copie (f.d.11). S-a mai reținut că reclamanta a transmis, prin sora pârâtului suma de 3000 Euro din Italia – echivalentul a 61 444 de lei la cursul de schimb, care se confirmă prin recipisă din 27 mai 2017 (f.d.14). În recipisă se indică că suma a fost primită pentru lucrările de reparații din

apartamentul reclamantei. Recipisa i-a fost transmisă de sora lui la întoarcerea în Italia.

La fel, Colegiul Civil a notat că în luna mai reclamanta a trimis pentru materiale lui Viorel Iovu suma de 973 Euro – 19 825 de lei la 12 mai 2017 la cursul de schimb (f.d.21), suma de 973 Euro – 19 785 de lei la rată de schimb (f.d.23) la 16 iunie 2017 și suma de 973 Euro – 20 116 lei la rată de schimb (f.d.25) la data de 12 iulie 2017.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond în mod temeinic a constatat că Viorel Iovu nu a executat obligațiile de reparație în apartamentul xxxxx pe str. xxxxxx pentru care i-a fost achitat prețul lucrării, conform art. 946 Cod civil.

De asemenea s-a specificat că prima instanță just a concluzionat că nu au fost executate obligațiile pârâtului ce reies din contractul de antrepriză care a fost încheiat între reclamanta Maria Cruglicova și pârâtul Viorel Iovu conform art. 946 Cod civil, fapt confirmat și prin pozele cu reparația apartamentului, care au fost prezentate de reprezentantul reclamantei și care au fost anexate la dosar. Astfel, prima instanță corect a constatat că suma solicitată de către Maria Cruglicova este justificată, iar reclamanta în temeiul art.513 alin. (1), art.572 alin. (2) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019) este îndreptățită de a pretinde executarea obligațiilor cu bună credință în virtutea raportului obligațional, iar în caz contrat, este în drept de a solicita repararea despăgubirilor de către pârât pentru neexecutarea obligațiilor.

Colegiul Civil a conchis că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, emițând o hotărâre legală și întemeiată.

La 17 octombrie 2019, Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii, a declarat recurs împotriva deciziei din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță (f.d. 135-141).

În motivarea recursului a menționat că instanța de apel a interpretat eronat legea cu privire la citarea părților în proces, la fel a ignorat faptul că prima instanță a soluționat problema drepturilor unei persoane care nu a fost implicată în proces, or, implicarea în proces trebuie să fie probată prin citarea corespunzătoare a pârâtului, statuată în normele de drept procedural.

A notat că citarea a fost o mimare or, semnătura de pe avizul de recepție din 02 iulie 2018 (f.d.47) nu aparține mamei recurentului.

A afirmat că decizia instanței de apel nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor articolului 6 § 1 CEDO.

A comunicat că nu neagă faptul că a primit banii, însă prezintă acte de primire-predare a lucrărilor or, lucrările de reparație au fost executate conform înțelegerii în proporție de 90%, iar reclamanta a refuzat să finanțeze ultimele lucrări, precum și plata pentru lucrările executate, refuzând să se prezinte la recepționarea lucrărilor executate.

A specificat că fotografiile anexate la materialele dosarului de către intimată sunt de fapt fotografiile efectuate de către recurent la etapa începerii reparației, astfel nu s-a probat prin careva acte că reparația nu a fost efectuată conform înțelegerii între părți.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 05 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 04 octombrie 2019 (f.d. 132), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți, astfel recursul declarat la 17 octombrie 2019 de către Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 07 noiembrie 2019 în adresa intimatei a fost expediată copia recursului declarat de Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Viorel Iovu, reprezentat de către avocatul Aurica Axentii.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh